

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zajištění závazku převodem práva - část. II.

Budeme-li se na zajištění závazku převodem práva dívat jako na právní úkon učiněný s podmínkou rozvazovací - rezolutní (viz.níže) je nezbytné z množiny práv, která mohou sloužit jako předmět zajištění podle § 553 OZ vyloučit rovněž ta, u kterých již z povahy věci nepřichází převod na základě právního úkonu obsahujícího podmínku rozvazovací do úvahy.

Budeme-li se na zajištění závazku převodem práva dívat jako na právní úkon učiněný s podmínkou rozvazovací - rezolutní (viz.níže) je nezbytné z množiny práv, která mohou sloužit jako předmět zajištění podle § 553 OZ vyloučit rovněž ta, u kterých již z povahy věci nepřichází převod na základě právního úkonu obsahujícího podmínku rozvazovací do úvahy. Tak tomu bude např. u cenných papírů na řad (typicky směnka, nikoliv rektasměnka), které jsou převoditelné rubopisem. Rubopis totiž musí být s ohledem na ust. § 18 odst. 1 zákona č. [591/1992](#) Sb. o cenných papírech nepodmíněný.

Z dikce zákona je také možno dovodit, že osobou z převáděného práva oprávněnou musí být dlužník. Nebude tedy možné užití institutu zajištění závazku převodem práva k zajištění závazku třetí osoby jakožto dlužníka (resp. aby osobou oprávněnou z práva sloužícího k zajištění závazku byla osoba rozdílná od dlužníka ze zajišťovaného závazkového vztahu). Naopak splnit zajišťovaný závazek může jak dlužník, tak třetí osoba. Zákon v tomto kontextu nestanoví žádná omezení.

Pokud by závazek dlužníka měla zajistit postoupením práva osoba od dlužníka odlišná, a byla-li by postupovaným právem pohledávka, je možno k dosažení sledovaného cíle užít právní institut upravený v ust. § 554 OZ, tzn. zajištění závazku postoupením pohledávky. V případě, kdy je k zajištění závazku poskytnuta pohledávka podle ust. § 554 OZ, nevyžaduje se, aby dlužník byl zároveň věřitelem z pohledávky poskytnuté k zajištění. Vzhledem ke stručnosti a podobnosti právní úpravy obsažené v ust. § 554 OZ je možno většinu zde zmíněných tvrzení uplatnit rovněž při užívání tohoto právního institutu.

V této souvislosti je třeba upozornit na skutečnost, že zákaz, aby právo za účelem zajištění na věřitele převedla osoba odlišná od dlužníka, je v praxi možno obcházet za pomoci některého z právních institutů umožňujících záměnu v osobě dlužníka, resp. přistoupení třetí osoby k závazku na straně dlužníka (např. privativní nebo kumulativní intercese). Ve světle této skutečnosti by bylo vhodné uvažovat de lege ferenda o změně právní úpravy, která by do budoucna umožnila, aby právo za účelem zajištění mohla na věřitele převést i osoba od dlužníka rozdílná.

Právním úkonem, na základě kterého dojde k zajištění závazku převodem práva (k převodu práva) bude smlouva, a to s ohledem na znění ust. § 553 odst. 2 OZ smlouva písemná.

Vzhledem k tomu, že zákon nic bližšího o obsahu této smlouvy nestanoví, bude nezbytné určit základní náležitosti této smlouvy s ohledem na obecná ustanovení OZ týkající se právních úkonů.

V této souvislosti bude významný zejm. požadavek určitosti právního úkonu obsažený v ust. § 37 odst. 1 OZ. S ohledem na toto ustanovení dovozují, že ve smlouvě o zajišťovacím převodu práva bude nezbytné především přesně určit převáděné právo a závazek, který se tímto způsobem zajišťuje. S ohledem na dikci ust. § 121 odst.3 OZ bude převedeným právem zajištěn nejen závazek dlužníka, resp. pohledávka věřitele za tímto dlužníkem, ale také příslušenství této jeho pohledávky, tj. úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení a náklady spojené s uplatněním pohledávky. A contrario je

třeba dovodit, že naopak příslušenstvím pohledávky není nárok na zaplacení smluvní pokuty, a tak tento nárok věřitele nebude převedeným právem zajištěn (pokud si ve smlouvě smluvní strany nedohodnou něco jiného).

Další podmínkou pro uzavření smlouvy bude skutečnost, že převáděné právo je za účelem zajištění závazku vůbec převoditelné (viz. výše). Samozřejmostí bude také přesné označení smluvních stran. Domnívám se, že obsahovou náležitostí smlouvy (obligatorní) o zajišťovacím převodu práva by měla být rovněž klauzule, ze které by bylo zřejmé, za jakým účelem je předmětné právo převáděno. Jinými slovy, ze smlouvy by měla jednoznačně vyplývat podmíněnost převodu práva. Náležitostí smlouvy by pak měla být (s ohledem na stručnost zákonné úpravy) rovněž úprava vzájemných práv a povinností smluvních stran. V této souvislosti se domnívám, že s ohledem na ochranu dlužníka, který k zajištění závazku převádí právo na věřitele, by měl být zvláště pečlivě upraven zejména způsob a podmínky zpětného převodu práva po té, co dlužník zajišťovanou povinnost splní.

Mgr. Robert Vala
advokátní koncipient
AK JUDr. Petr Kafka, Znojmo

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)